

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الگو و دوخت لباس کودک (۱)

رشته طراحی و دوخت

گروه تحصیلی هنر

زمینه خدمات

شاخه آموزش فنی و حرفه‌ای

شماره درس ۳۴۶۷

الگو و دوخت لباس کودک (۱) / مؤلفان: فاطمه آخوندی، کمیسیون تخصصی رشته طراحی و دوخت. - تهران: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران، ۱۳۹۱.	۶۸۷
۳۰۵ ص. : مصور. - (آموزش فنی و حرفه‌ای؛ شماره درس ۳۴۶۷)	۱۷۳۴ الف /
متون درسی رشته طراحی و دوخت گروه تحصیلی هنر، زمینه خدمات.	۱۳۹۱
برنامه‌ریزی و نظارت، بررسی و تصویب محتوا: کمیسیون برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی رشته طراحی و دوخت دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کار دانش وزارت آموزش و پرورش.	
۱. خیاطی (لباس کودک). ۲. خیاطی - الگوها. الف. ایران. وزارت آموزش و پرورش.	
کمیسیون برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی رشته طراحی و دوخت. ب. عنوان. ج. فروست.	

همکاران محترم و دانش‌آموزان عزیز:

پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های
فنی و حرفه‌ای و کار دانش، ارسال فرمایند.

پیام‌نگار (ایمیل) info@tvoccd.sch.ir

وب‌گاه (وب‌سایت) www.tvoccd.sch.ir

این کتاب در سال‌های تحصیلی ۸۲-۸۱ و ۸۳-۸۲ در سراسر کشور توسط ۱۲۸ نفر از
هنرجویان، ۳۰ نفر هنرآموز و ۷ نفر متخصص موضوعی و خبره حرفه‌ای در ۳۰ هنرستان که بصورت کاملاً
تصادفی انتخاب شده‌اند از مناظر مختلف اعتباربخشی گردید و نتایج در کتاب اعمال شد.

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کار دانش

نام کتاب: الگو و دوخت لباس کودک (۱) - ۴۹۱/۳

مؤلفان: فاطمه آخوندی (بخش اول)، کمیسیون تخصصی رشته طراحی و دوخت (بخش دوم)

اعضای کمیسیون تخصصی: بهیه خوشنویسان، مریم لاجوردی، زهرا امانی تهرانی، زهرا فیروزیار و فاطمه صنعتی

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: اداره کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی

تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب‌سایت: www.chap.sch.ir

تصویرسازی طراحی لباس: معصومه سلیمیان، سحر امام‌جمعه‌زاده

عکاس: نسرین اصغری

رسامی الگوها: آمنه شیخ

رسام: مریم دهقان‌زاده

صفحه‌آرا: راحله زادفتح‌اله

طراح جلد: مریم کیوان

ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران - تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروبخش)

تلفن: ۴۴۹۸۵۱۶۱-۵، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۳۷۵۱۵-۱۳۹

چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»

سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ دوازدهم ۱۳۹۱

حق چاپ محفوظ است.

اول باید اخلاصتان را قوی بکنید، ایمانتان را قوی بکنید،... و این اخلاص و ایمان، شما را تقویت می کند و روحیه ی شما را بالا می برد و نیروی شما جوری می شود که هیچ قدرتی نمی تواند (با شما) مقابله کند.

امام خمینی

فهرست مطالب

بخش اول – دوخت لباس و وسایل کودک

۳

فصل اول : ابزار کار و یادگیری چند نمونه دوخت

۱۲

فصل دوم : تزئینات لباس و وسایل کودک

۳۴

فصل سوم : آموزش روش های دوخت

۴۸

فصل چهارم : تهیه ی وسایل اتاق خواب کودک و سرویس نوزاد

۹۹

فصل پنجم : عروسک دوزی

بخش دوم – الگوی لباس کودک

فصل ششم : رسم الگوی بالاتنه، آستین، تبدیل الگوی اساس بالاتنه به انواع پیراهن ۱۲۲

۱۹۵

فصل هفتم : انواع یقه و پیش‌بند و کلاه

۲۳۱

فصل هشتم : ترسیم الگوی انواع شلوار و تبدیل آن به مدل

۲۶۷

فصل نهم : ترسیم الگوی اساس کیمونو – کیمونو رگلان و انواع سرهمی

۳۰۵

منابع و مأخذ

مقدمه

آنچه مسلم است لباس در زندگی هر فردی از اولین روز تا واپسین دم زندگی اهمیت زیادی دارد. همچنان که در سنین بالا به لباسهای خود توجه می‌نماییم باید کودکان را نیز از این قاعده مستثنی نسازیم و برای هر سنی لباس مناسب در نظر بگیریم. این کتاب دو بخش دارد بخش اول شامل ۵ فصل با محتوای معرفی انواع وسایل دوخت، انواع دوخت، انواع گلدوزی، وسایل اتاق خواب کودک و تهیه‌ی الگوی سرویس خواب کودک و عروسک‌دوزی بوده و بخش دوم شامل انواع الگو و مدلسازی برای لباس کودک می‌باشد.

هدف از تألیف این کتاب تشویق به تجمل‌گرایی و تهیه‌ی وسایل غیرضروری برای کودکان نیست بلکه تهیه‌ی لباس و وسایل اتاق کودک با توجه به بهداشت و آراستگی برای آنها می‌باشد لذا علاوه بر جنسیت پارچه‌ها، رنگها، الگو، دوختها که در سلامت کودک نقش بسزایی دارد می‌توان با حداقل بودجه استفاده از رنگ، طرح و الگوهای مناسب و ذوق و سلیقه فردی، هم به بهداشت کودک و هم به آراستگی آن توجه کرد. لذا توجه کنید که در دوخت لباس کودک این مهم مدنظر قرار گیرد. دوختهای گفته شده در این کتاب باید در اندازه‌ی اصلی کودکان انجام شود و از الگو و دوختهای با اشل $\frac{1}{4}$ و $\frac{1}{3}$ پرهیز گردد.

نحوه‌ی ارزشیابی یادگیری مطابق جدول ارزشیابی می‌باشد که جنبه‌ی توصیه‌ای دارد و هنرآموزان محترم برحسب شرایط می‌توانند در چهارچوب آن کتب به ارزشیابی اقدام نمایند.

سخنی با هنرآموزان محترم

- ۱- هنرجویان با در نظر گرفتن سن کودک و شرایط محیطی، الگوی مناسب را ترسیم و سپس متناسب با آن سنین تزئین لباس را انتخاب کنند.
- ۲- خلاقیت و ابتکار هنرجویان در به کار گرفتن مواد تزئینی روی وسایل اتاق خواب و لباس کودک اهمیت به سزایی دارد بر این اساس هنرجویان ملزم به ارایه‌ی طرح‌های نو و ابتکاری خواهند بود.
- ۳- هریک از موارد تمرین در بخش اول کتاب به صورت عملی طراحی و دوخته شود، سلیقه و طرح هنرجویان، دارا بودن عملکرد لباس، دوام، پایداری در شستشوی پارچه، انتخاب رنگ و جنس پارچه در ارزش‌یابی آنان نقش به سزایی خواهد داشت.
- ۴- با توجه به جذابیت‌های کتاب در بخش اول زمان اختصاص یافته در برنامه‌ی درسی، دوخت‌ها انجام شده باید مطابق برنامه‌ی کتاب صورت گیرد.
- ۵- هنرجویان را می‌توان به گروه‌های ۵ نفری تقسیم نموده، مدل‌ها، طرح‌های انتخابی دوخت بخش اول کتاب (به صورت سرویس اتاق خواب کودک) توسط هر گروه جداگانه ارایه گردد.
- ۶- با توجه به این که دوخت در اندازه‌ی اصلی مهارت‌های تخمین زدن، کمک در شناخت سایزبندی پوشاک، دقت در برش و تناسب را باعث می‌شود و لذا باید در الگو و دوخت از اندازه‌های کوچک‌تر ($\frac{1}{4}$ و $\frac{1}{8}$ سانتی‌متر) پرهیز کرد، تا دانش‌آموزان از مهارت‌های اصلی و مرتبط محروم نشوند.
- ۷- در صورت لزوم قد آستین، بالاتنه و شلوار اندازه گرفته شده کودکان را با جدول سایزبندی مقایسه کنید. (در غیر این صورت می‌توانید از اندازه‌های اصلی یا جدول سایز کودکان استفاده کنید.)
- ۸- استفاده از لباس مناسب و رعایت نکات ایمنی در کارگاه الگو و دوخت الزامی است.
- ۹- با توجه به این که مقایسه کار هنرجویان توسط خود آن‌ها می‌تواند کمک مؤثری در ارتقای سطح کارهای ارایه شده نماید و از طرف دیگر امکان قضاوت جمعی را فراهم نماید، لذا توصیه می‌شود کار هنرجویان عزیز را در طی سال و در تناوب زمانی در سالن نمایشگاه مدرسه در معرض دید همگان و اولیاء قرار دهید.
- ۱۰- تحویل کارهای الگو و دوخت توسط هنرجویان باید در یک زمان مشخص شده انجام شود.
- ۱۱- با توجه به تغییرات مدل‌های لباس در هر سال و ایجاد خلاقیت، سعی شده پایه و اساس الگوسازی و مدل‌سازی لباس کودک آورده شود، هنرجویان می‌توانند بر اساس این یافته‌ها مدل‌های متنوع و ابتکاری بدوزند.
- ۱۲- طرح‌های لباس در کتاب عیناً مانند الگوهای آنان آورده نشده، بلکه طرح‌ها اقتباسی از مدل‌های لباس کودکان که الگوهای اولیه‌ی مدل‌سازی تدریس شده در کتاب می‌باشد و انتخاب مدل‌ها به عهده‌ی دانش‌آموزان می‌باشد.

نام رشته: طراحی و دوخت		نام درس: الگو و دوخت لباس کودک (۱)		تعداد واحد: ۲		نوع واحد:		ساعت در هفته: ۴		ارزشیابی‌های پایانی		
راه‌های علمی در ارزشیابی				پایان سال				شاخص‌ها				
میان‌سال		پایانی		مستمر		پایانی		ارزشیابی‌های مستمر		ارزشیابی‌های پایانی		
۱- «عملی» الگو:	۱- «امتحان عملی» ● براساس الگوهای تدریس شده با شاخص‌های مشخص شده، طرح لباس داده و الگوهای آن توسط هنرجویان ترسیم شود. ● نمونه‌های دوخت لباس و وسایل کودک مطابق برنامه‌ی کتاب ارائه شود.	۱- «عملی» *الگو: ● در پایان هر درس یک نمونه از الگوهای ترسیم شده به‌صورت یک مجموعه‌ی کارهای کلاسی، ارائه گردد. دوخت: ● دوخت‌ها براساس تمرین کتاب با دوخت‌های تربیتی (گلدوزی - تکه‌دوزی و ...) انجام شود. ● پرورش‌های مربوط به بخش اول، فصل دوم و بخش دوم نمره دارد. تکه‌دوزی و ...) انجام شود. ● پرورش‌های مربوط به بخش اول فصل اول و بخش دوم نمره دارد.	۱- «امتحان عملی» ● براساس الگوهای تدریس شده با شاخص‌های مشخص شده، طرح لباس داده و الگوهای آن توسط هنرجویان ترسیم شود. ● نمونه‌های دوخت لباس و وسایل کودک مطابق برنامه‌ی کتاب ارائه شود.	۱- «امتحان عملی» ● براساس الگوهای تدریس شده، طرح لباس داده و الگوهای آن توسط هنرجویان ترسیم شود. ● نمونه‌های دوخت لباس و وسایل کودک مطابق برنامه‌ی کتاب ارائه شود. ● پرورش‌های مربوط به بخش اول، فصل اول و بخش دوم نمره دارد.	۱- اصول و قوانین دوخت لباس کودک را رعایت کند. ۲- روش‌ها و مراحل دوخت و وسایل سربیس کودک صحیح اجرا شود. ۳- دانستن خلاقیت و نوآوری ۴- تحویل به موقع کار ۵- تمیزی کار ترسیم الگو و دوخت ۶- توانایی پاسخ‌گویی به پرسش‌های کتاب ۷- انتخاب رنگ و جنس پارچه مطابق با سن کودک ۸- تعداد کار مشخص شده از قبل ۹- رایه‌ی کامل آثار عملی	۱- اصلاح بودن و وقت در ترسیم اساس الگو (کادر طولی و عرضی) ۲- مل‌سازی الگو برابر با طرح داده شده ۳- دانستن علائم قرار اداری (موازنه - راستای پارچه - شماره گذاری - قطعات ...) ۴- تمیزی کار ترسیم الگو ۵- اجرای تمام دوخت‌ها مطابق برنامه‌ی درسی ۶- نظم و وقت در کار درسی	میانگین ۲۰	۲	۱۸	۲	۱۸	۲
۱- «عملی» الگو:	۱- «امتحان عملی» ● براساس الگوهای تدریس شده با شاخص‌های مشخص شده، طرح لباس داده و الگوهای آن توسط هنرجویان ترسیم شود. ● نمونه‌های دوخت لباس و وسایل کودک مطابق برنامه‌ی کتاب ارائه شود.	۱- «عملی» ● براساس الگوهای تدریس شده با شاخص‌های مشخص شده، طرح لباس داده و الگوهای آن توسط هنرجویان ترسیم شود. ● نمونه‌های دوخت لباس و وسایل کودک مطابق برنامه‌ی کتاب ارائه شود.	۱- «امتحان عملی» ● براساس الگوهای تدریس شده با شاخص‌های مشخص شده، طرح لباس داده و الگوهای آن توسط هنرجویان ترسیم شود. ● نمونه‌های دوخت لباس و وسایل کودک مطابق برنامه‌ی کتاب ارائه شود.	۱- «امتحان عملی» ● براساس الگوهای تدریس شده با شاخص‌های مشخص شده، طرح لباس داده و الگوهای آن توسط هنرجویان ترسیم شود. ● نمونه‌های دوخت لباس و وسایل کودک مطابق برنامه‌ی کتاب ارائه شود.	۱- اصلاح بودن و وقت در ترسیم اساس الگو (کادر طولی و عرضی) ۲- مل‌سازی الگو برابر با طرح داده شده ۳- دانستن علائم قرار اداری (موازنه - راستای پارچه - شماره گذاری - قطعات ...) ۴- تمیزی کار ترسیم الگو ۵- اجرای تمام دوخت‌ها مطابق برنامه‌ی درسی ۶- نظم و وقت در کار درسی	میانگین ۲۰	۲	۱۸	۲	۱۸	۲	

* نکات اجرایی ارزش‌یابی:

- ارزش‌یابی پایانی در طول سال تحصیلی در نوبت‌های اول و دوم انجام می‌شود. ارزشیابی پایانی «نوبت اول» از حدود پنجاه درصد اول محتوای برنامه‌ی درسی در دی ماه و ارزشیابی پایانی «نوبت دوم» از تمام محتوای برنامه‌ی درسی در خردادماه به‌عمل می‌آید.
- در حال حاضر از قسمت‌هایی که برای مطالعه‌ی آزاد و زیرنویس در نظر گرفته شده سؤال امتحانی طرح نمی‌شود. این مباحث صرفاً جهت مطالعه‌ی هنرجویان و دانش‌آموزانی آنان آورده شده است.
- فقط به روش ارزش‌یابی بستنده شود، استفاده از روش‌های متنوع و گوناگون ارزشیابی از جمله: پاسخ‌های کوتاه، روش‌های چندگزینه‌ای، اجرای ترسیم الگو، پاسخ‌های تشریحی..... توصیه می‌شود.
- ارزش‌یابی پایانی دوری تابستانی «شهریورماه و دی‌ماه و همچنین امتحانات نهایی و درس‌های غیرحضور از «کلیه‌ی محتوای برنامه‌ی درسی» به‌عمل می‌آید.
- ارزش‌یابی عملی و نظری در یک محل و به‌طور همزمان برگزار می‌شود. (کارگاه الگو)
- برای ادامه‌ی تدریس و الگوپذیری به منظور تهیه‌ی «طرح درس مناسب» دریافت بازخورد از میزان پیشرفت هنرجویان و نقاط قوت و ضعف آنان ضروری است.
- پس از پایان هر فصل با موضوع درسی به‌طور مستمر از هنرجویان یک امتحان کوتاه‌مدت به‌عمل آید.

پیشنهاد:

در صورتی که چند کلاس الگو و دوخت لباس کودک در شهرستان دایر می‌باشد ارزش‌یابی پایانی، با همکاری هنرآموزان دیگر ارزشیابی شود.